

УДК 796.071.4:37.018.

Серман Л.В.,
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника», м. Івано-Франківськ

СИСТЕМА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ У ВНЗ

Анотація. У статті розглядається професійна підготовка майбутніх фахівців фізичної культури. Подано методи розв'язання оздоровчих, виховних та освітніх функцій, виокремлено ряд принципів, описано взаємозалежні дидактичні компоненти для досягнення цілі й розв'язання задач фізичного виховання.

Ключові слова: професійна підготовка, соціальна значущість, професійні якості, фізична досконалість, іншомовна підготовка.

Аннотация. Серман Л.В. Система физического воспитания студентов в вузах. В статье рассматривается профессиональная подготовка будущих специалистов физической культуры. Подано методы решения оздоровительных, воспитательных и образовательных функций, выделен ряд принципов, описаны взаимосвязаны дидактические компоненты для достижения цели и решения задач физического воспитания.

Ключевые слова: профессиональная подготовка, социальная значимость, профессиональные качества, физическое совершенство, иноязычная подготовка.

Abstract. Serman L.V. System of physical education of students in HEI. The article deals with the professional preparedness of future physical training specialists.

In terms of quality reforming of educational content social importance of physical education increases, demands for the system of physical education training strengthen, a priority task of this system is the formation of harmoniously developed personality with the degree of readiness for social and professional activities graduated from the high educational institution.

Methods for solving health, training and education functions are presented, a number of principles is singled out, interrelated didactic components for achieving goals and solving problems of physical education are described.

The goal of physical education and predictable result are related to the program of social and economic development of Ukraine, which provides harmonious development of personality. The purpose is specified in applied direction and lies in versatile physical training to learning and employment process.

The content of professional skills of physical education specialist consists of specific efferent and properly pedagogical skills. The former include the technique of exercise of university programs. Actually pedagogical skills are synthesizing theoretical knowledge and practical action, possession of methods of training and education of students. Hence a future specialist has a problem in the formation of certain complex of skills by means of foreign language training, the use of which would ensure the proper implementation of physical activity in higher education institution and the employment activities. Thus, the formation of communicative skills is an important aspect of future physical training teachers' preparing in the process of foreign language study.

Keywords: vocational training, social significance, professional quality, physical perfection, foreign language training.

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. В умовах якісного реформування змісту освіти підвищується соціальна значущість фізичного виховання, посилюються вимоги до системи підготовки фахівців фізичного виховання, пріоритетним завданням якої стає формування гармонійно розвиненої особистості випускника вузу з високою ступенем готовності до соціально-професійної діяльності.

Фізичне виховання у вищому навчальному закладі є частиною цілісного формування загальної і професійної культури особистості в підготовці сучасного спеціаліста. Фізична культура і спорт в навчально-виховному процесі ВНЗ виступає засобом соціального становлення майбутніх спеціалістів, активного розвитку їх індивідуальних і професійно значущих якостей, засобом досягнення ними фізичної досконалості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У контексті проблеми дослідження актуальними є напрацювання таких учених як Т.Круцевич, Л.Сущенко, О.Тимошенко, Б.Шиян, Ю.Шкретій, (професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту), О.Вацеба, Л.Головата (розвиток інтересу до спортивно-фізкультурної діяльності), Л.Ареф'єва, Г.Михайлишин (формування професійних умінь майбутнього учителя фізичної культури) С.Варв'янський, М.Зубалій, О.Куц (формування потреби у професійному вдосконаленні фахівців з фізичного виховання) та ін.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Водночас, проблема організації фізичного виховання студентів у ВНЗ не була предметом окремого дослідження в педагогічній науці, що й зумовило вибір теми статті.

Формулювання цілей статті. Мета статті – на основі аналізу джерелознавчих матеріалів окреслити особливості організації фізичного виховання студентів ВНЗ.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як свідчить аналіз джерелознавчої літератури, навчальна програма з фізичного виховання у ВНЗ, затверджена Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України як базова, є обов'язковою для засвоєння її змісту студентами денної форми навчання вищих закладів освіти III і IV рівнів акредитації усіх форм власності. Методологічною основою програми є чинні державні документи, що регламентують фізичне виховання як обов'язкову дисципліну. Вона розроблена на основі «Державних вимог до навчальних програм з фізичного виховання в системі освіти».

Програма ґрунтується на: концептуальних засадах законів України «Про фізичну культуру і спорт», «Про освіту»,

«Про вищу освіту», Цільової комплексної програми «Фізична культура – здоров'я нації», Положенні про державні тести і нормативи оцінки фізичної підготовленості населення України, Концепції фізичного виховання в системі освіти України, Державних вимогах до навчальних програм з фізичного виховання, Державних стандартах вищої освіти та інших документах, виданих Міністерством освіти і науки України.

Головна мета базової програми – визначити стандарт фізичного виховання, відповідний мінімальний рівень обов'язкової фізкультурної освіти для студентів, що навчаються у вищих закладах освіти і отримують кваліфікації – «бакалавр», «спеціаліст», «магістр». Вона передбачає проведення обов'язкових аудиторних занять в обсязі не менше 4-х годин на тиждень протягом всього періоду навчання за виключенням останнього випускного семестру.

Згідно із «Державними вимогами до навчальних програм з фізичного виховання в системі освіти», затвердженими наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 25 травня 1998 р. № 188 «Про нормативні документи з фізичного виховання», вищі заклади освіти на підставі навчального плану та базової навчальної програми з фізичного виховання розробляють свої робочі навчальні програми з фізичного виховання. Вони конкретизують і доповнюють зміст базової фізкультурної освіти, враховуючи регіональні, етнографічні, економічні і екологічні особливості, місцеві народні традиції, географічні умови, фізкультурні і спортивні інтереси студентів, специфіку кадрового і матеріально-технічного забезпечення та вимоги стандартів вищої освіти відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик профілю підготовки фахівців певного рівня («бакалавр», «спеціаліст», «магістр»).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про фізичну культуру і спорт» від 17.11.2009 р. № 1724-VI, яким визначено принципи, пріоритети, основні напрями державної політики у сфері фізичної культури і спорту, повноваження органів державного управління та органів місцевого самоврядування, суб'єктів сфери фізичної культури і спорту та їх правовий статус, форми фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової діяльності серед різних категорій населення.

Як свідчить аналіз джерелознавчих матеріалів, фізичне виховання у вищій школі має свої особливості, оскільки здійснюється у відповідності з уподобаннями студентів того чи іншого виду спорту і спортивних занять. Тому, розв'язання завдань щодо фізичної підготовки студентів передбачає комплексний підхід щодо реалізації знань в області фізичної культури, що необхідні студентам у процесі навчання, орієнтовано на перспективне використання їх у подальшій трудовій діяльності. Тут можна виділити декілька етапів реалізації. Перший – базовий оздоровчий, коли процес навчання пов'язаний із методиками, що забезпечують досягнення середніх стандартів фізичного розвитку і фізичної підготовки та оцінюються за результатами державного тестування і педагогічного контролю. Другий – етап практичного оволодіння уміннями і навичками програмних видів спорту та оздоровчих форм фізичної культури з орієнтацією на розвиток основних рухових здібностей. Третій – етап набуття спеціалізованих умінь в професійно-прикладній фізичній підготовці. Четвертий – профілактичний етап, коли накопичені знання, уміння і навички можливо трансформувати для укріплення здоров'я, загального розвитку систем організму студентів, профілактики захворювань і забезпечення високої працездатності впродовж всього періоду навчання. П'ятий – етап фізичного удосконалення, пов'язаний із участю студентів у навчально-тренувальному процесі й спортивних змагань у складі збірних команд факультетів, ВНЗ, міста. Формуються особистісні якості студентів в умовах напруженої психічної активності й підвищених вимог до фізичної підготовки [2, с. 260–261].

Забезпечення єдності теоретичних і практичних резервів програми з фізичного виховання у ВНЗ забезпечується за допомогою розв'язання оздоровчих, виховних та освітніх функцій.

Оздоровчі функції передбачають виховання у студентів відповідального ставлення до власного здоров'я, збереження та зміцнення здоров'я, підвищення рівня їх фізичної підготовки та працездатності, продовження творчої активності.

Виховна функція полягає у вихованні в студентів природної потреби в систематичних заняттях фізичними вправами, в організації здорового способу життя, в основі якого покладено внутрішню готовність особистості до фізичного удосконалення. Інтерес і задоволення, що виникають у процесі виконання фізичних вправ, поступово переходять у звичку систематично займатися ними, яка потім перетворюється в стійку потребу, що зберігається впродовж життя. Слід зауважити, що фізична культура і спорт – допоміжні засоби у формуванні особистості людини. Вони суттєво впливають на підготовку студентів до праці, на підвищення розумової роботи, вихованні високих моральних якостей, розвивають у них естетичні смаки, почуття, ідеали, потреби. При цьому дія фізичної культури і спорту на особистість є специфічною і не може бути заміненою або компенсованою іншими засобами [8].

Освітня функція покликана озброїти студентів знаннями в галузі медицини і біології, педагогіки, теорії та методики фізичного виховання, організації і проведення масових оздоровчих, фізкультурних і спортивних заходів, спортивних змагань. Важливо також, щоб студенти оволоділи практичними уміннями і навичками, методикою навчання техніки різних фізичних вправ, методикою виховання та удосконалення фізичних якостей (сили, швидкості, спритності, витривалості, гнучкості) з метою підвищення рівня фізичної підготовки і досягнення високих спортивних результатів.

Система фізичного виховання студентів у ВНЗ ґрунтується на ряді принципів: загальних соціальних принципах виховної стратегії суспільства, що передбачають всебічну підготовку особистості до трудової та інших суспільно важливих видів діяльності та усестороннього розвитку життєвих сил і здібностей людини як вищої цінності суспільства; загальнопедагогічних принципах: особистого підходу, фундаментальності, гуманізації, демократизації педагогічного процесу; загальнометодичних принципах: свідомості, активності, доступності, індивідуалізації, систематичності; специфічних принципах фізичного виховання: безперервного систематичного чергування навантажень і відпочинку, поступового нарощування педагогічних впливів, адаптивного збалансування динаміки навантажень, циклічної побудови системи занять, пікової і загальноосвітньої адекватності напрямків фізичного виховання.

На думку Н.Гребняк та ін. науковців [2, с. 267–268] основними принципами, що забезпечують гармонійне фізичне виховання студентів є: принцип усестороннього розвитку особистості; принцип зв'язку фізичного виховання з трудовою

діяльність; принцип оздоровчої спрямованості фізичного виховання.

Так, принцип усестороннього розвитку особистості випливає із закономірності єдності фізичних і психічних властивостей людини і потребує взаємозв'язку різних видів виховання: розумового, фізичного, трудового, морального, естетичного та ін. У процесі фізичного виховання формуються і удосконалюються рухові навички і фізичні можливості в комплексі з особистісними характеристиками студентів.

Принцип зв'язку фізичного виховання з трудовою діяльністю виражає загальну тенденцію розвитку фізичної культури, яка служить соціальним потребам суспільства і підтверджує необхідність індивідуального фізичного розвитку, підвищення адаптивних властивостей систем організму студентів. Окрім підвищення функціональних фізіологічних властивостей організму студентів реалізація даного принципу потребує від студентів оволодіння життєво важливими уміннями і навичками.

Принцип оздоровчої спрямованості фізичного виховання обумовлений процесом розвитку суспільства, в якому здоров'я людини – головна соціальна та індивідуальна цінність. Як провідний засіб у боротьбі за здоров'я молоді, фізичне виховання потребує кваліфікованого використання закономірностей біологічного розвитку організму, чергування навантажень і відпочинку, єдності лікарського і педагогічного контролю, профілактики захворюваності і травматизму.

Труднощі навчання у ВНЗ пов'язані не тільки з необхідністю творчого засвоєння великого обсягу знань, формування необхідних для майбутньої професії умінь і навичок та їх практичного використання. Проблеми, що виникають, пов'язані, насамперед, з:

- відмінних від шкільних методів і організації навчання, що потребують значного підвищення самостійності в оволодінні навчального матеріалу;
- відсутністю добре налагоджених міжособистих відносин, а, відповідно і групового контакту, що є характерним для колективу, що формується;
- зміною старого життєвого стереотипу, що склався за роки навчання у школі та формуванням нового «вузівського» ;
- виникненням нових супутніх проблем (самообслуговування, самостійне ведення бюджету, планування та організація власного навчального і вільного часу і т.д.) [7].

Окреслені явища пов'язані з питанням адаптації. Її слід розглядати як активне, творче пристосування студентів до умов вищої школи, в процесі якого формується колектив, навик і вміння продуктивної організації розумової діяльності, покликання до обраної професії, раціональний колективний і особистий режим навчальної праці, побуту і відпочинку, система роботи щодо професійної самоосвіти і самовиховання професійно значущим якостей особистості.

Для становлення особистості студента особливе значення мають професійна, соціально-психологічна і дидактична адаптації.

Професійна адаптація означає ідентифікацію себе з обраною професією, з соціальною роллю, які слід виконувати після закінчення ВНЗ. Це ідентифікація особистісних якостей до обраної професії і активно позитивним відношенням до обраної спеціальності. Тому першочергове значення в цій адаптації має формування професійної спрямованості особистості. У результаті професійної адаптації студент повинен отримати цілісне уявлення про ту діяльність, до якої він готується. У нього повинен сформуватися професійний ідеал як орієнтаційна основа майбутньої діяльності [7].

Соціально-психологічна адаптація означає інтеграцію особистості зі студентським середовищем, прийняття її цінностей, норм, стандартів поведінки тощо. Це покладає на особистість відбиток, визначає зміну спрямованості потреб. На процес внутрішньої переорієнтації особистості виявляють вплив фактори міжособистісних відносин, у процесі яких складаються установки, що задовольняють особистісний статус студента, формують рівень його прагнень.

Дидактична адаптація передбачає підвищення рівня психічної та інтелектуальної готовності студентів до вузівської специфіки навчання. Низький рівень готовності при вступі до ВНЗ призводить до психічної втоми, послаблення пам'яті, мислення і т.д. Вища школа потребує нового типу навчальної поведінки, більш складних форм розумової діяльності. Цю думку підтверджують дані опитування студентів-першокурсників факультету фізичного виховання і спорту ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», котрі серед причин труднощів відзначили: необхідність організувати самостійну роботу – 31%; зміну контролю за успішністю – 28,3%; зміну системи опитування – 16,4%, перехід на лекційну форму навчання – 15,9%; необхідність конспектувати лекції – 12,5%; складність лабораторних і практичних занять – 8,7%.

Серед засобів адаптації чільне місце належить фізичній культурі, вплив якої є багатофункціональним. Вона чинить як безпосередній вплив (наприклад, підвищує працездатність, розширюючи діапазон рухових умінь і навичок), так і неопосередкований (наприклад, оптимальна фізична активність позитивно впливає на підвищення стійкості розумової працездатності, раціональну організацію навчальної праці, що, в результаті, впливає на покращення академічної успішності і т.д.).

Успішність дидактичної адаптації забезпечується такою організацією життєдіяльності студентів, яка сприяє встановленню здорового способу життя, збереженню соціального здоров'я. У повній мірі це стосується формування професійної працездатності студентів, оздоровлення умов навчальної праці, регулювання психоемоційного стану, управління ним.

У змісті професійної підготовки студентів спеціальності «Фізична культура і спорт» за освітнім рівнем бакалавра виокремлено інваріантну й варіативну частини професійної підготовки. Інваріантна включає в себе гуманітарні, соціально-економічні та фундаментальні дисципліни. Варіативна частина включає професійно орієнтовані й вибірково навчальні дисципліни, що спрямовані на розв'язання конкретних задач фізичної підготовки студентів. У зміст занять на всіх факультетах ВНЗ включено наступні розділи:

- загальна фізична підготовка (ОФП);

- спеціальна фізична підготовка (СФП);
- професійно-прикладна фізична підготовка (ППФП);
- елементи стройової підготовки;
- розвиток фізичних якостей і як основний (базовий) практичний розділ у ВНЗ;
- матеріал із різних видів спорту: а) легка атлетика; б) гімнастика; в) спортивні ігри – волейбол, баскетбол, футбол, гандбол та ін.; г) лижний спорт; д) плавання; е) туризм; є) різні види спорту, які, у відповідності зі спортивною базою ВНЗ можуть проводитися і студентами.

Програма для навчання студентів факультету фізичного виховання і спорту є ускладненою порівняно з обов'язковою практичною підготовкою, що передбачена для студентів всіх факультетів ВНЗ,

На освітньому рівні спеціаліста професійна підготовка студентів спрямована на вивчення фундаментальних і професійно орієнтованих дисциплін. На цьому етапі акцент робиться на професійній підготовці з набуттям початкового практичного досвіду.

На освітньому рівні магістра професійна підготовка спрямовувалася на методи оволодіння студентами науковою та викладацькою діяльністю у ВНЗ, тому у блоці дисциплін передбачалося вивчення таких дисциплін як «Методи наукових досліджень у фізичній культурі і спорті», «Фізичне виховання та тренерсько-викладацька робота у ВНЗ», «Основи лекторської майстерності» та ін. [4, с. 17 – 18]

Згідно із навчальною програмою, у процесі фізичного виховання у вищих закладах освіти використовуються традиційні та нетрадиційні засоби і методи фізкультурної освіти та фізичного удосконалення.

Добір засобів і методів здійснюється з урахуванням спортивних інтересів та індивідуальних особливостей студентів, рівня їхнього здоров'я, фізичної підготовленості, наявності умов для занять.

Забороняється використання засобів і методів у фізичному вихованні, пов'язаних із невиправданим ризиком для життя і здоров'я тих, хто займається, а також таких, які не відповідають етичним вимогам, формують культ насильства і жорстокості.

Основними формами фізичного виховання у вищих навчальних закладах є: лекції; лабораторні, практичні, семінарські, індивідуальні заняття; консультації. Інші види навчальних занять визначаються у порядку, встановленому кафедрою фізичного виховання вищого навчального закладу. Позанавчальні заняття з фізичного виховання організуються і проводяться у формі: занять у спортивних клубах, фізкультурно-оздоровчих центрах, секціях, групах за інтересами; самостійних занять фізичними вправами, спортом, туризмом; масових оздоровчих, фізкультурних і спортивних заходів; занять протягом дня по забезпеченню працездатності, післяробочого відновлення, психорегуляції, корекції.

Засвоєння програми фізичного виховання у вищому закладі освіти припускає систему контрольних заходів, що включає оперативний, поточний, підсумковий контроль і підсумкову атестацію. Головна мета цих заходів – оптимізувати процес фізичного виховання, домогтися його максимальної результативності. Оперативний контроль забезпечує інформацію про хід виконання студентами окремих видів навчальної роботи: відношення студентів до запропонованої програми занять; засвоєності програмного матеріалу; ступеня адекватності й прийнятності навчальних навантажень; вихідному рівні підготовленості студентів до оволодіння програмним матеріалом та інше. Поточний контроль ставить своїм завданням виявити ступінь засвоєння студентами окремих розділів і тем навчальної програми і фізичного виховання на контрольному етапі освіти.

Формами і методами оперативного і поточного контролю є педагогічні та лікарсько-педагогічні спостереження: усне і письмове опитування студентів, виконання контрольних робіт, завдань, вправ, тестів, вирішення комп'ютерних задач із фізичної культури, експертні оцінки і т.д. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки кінцевих результатів фізичного виховання на визначеному утворювальному (кваліфікаційному) рівні або на окремих його завершених етапах.

Висновки і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Підсумовуючи викладене, доходимо висновку, що система фізичного виховання студентів у ВНЗ охоплювала єдність фізкультурної та власне педагогічної діяльності. До першої належить: володіння технікою фізичних вправ вузівської програми. Власне педагогічна діяльність синтезує теоретичні знання і практичні дії, володіння прийомами навчання та виховання студентів. Якщо всі вищезазначені особливості підготовки будуть ураховані, то від майбутнього фахівця слід чекати високих результатів у його професійній діяльності.

Подальших наукових розвідок потребує дослідження системи фізичного виховання студентів ВНЗ у країнах ЄС.

Література

1. Герцик М. С. Вступ до спеціальностей галузі „Фізичне виховання та спорт” : навч. посіб. / М. С. Герцик, О. М. Вацеба. – Львів : Укр. технології, 2002. – 232 с.
2. Гребняк Н. П. Медико-физиологические и педагогические основы физического воспитания студентов / Н. П. Гребняк, В. П. Гребняк, А. Г. Рыбковский. – Донецк : ДонНТУ, 2006. – 390 с.
3. Забіяко Ю. Професійна підготовка фахівців фізичної культури та спорту / Ю. Забіяко // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві: зб. Наук. праць. – 2013. – № 2 (22). – С. 16 – 18.
4. Круцевич Т. Ю. Социально-педагогические аспекты системы физического воспитания / Т. Ю. Круцевич // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. пр. : у 2 т. – Луцьк : [б. и.], 2002. – Т. 1. – С. 125–131.
5. Матвеев А. Методологические подходы к формированию концептуальных основ стандарта подготовки магистра физической культуры / А. П. Матвеев, Г. В. Барчукова, Е. Б. Мякинченко, И. В. Уголькова // Теория и практика физической культуры. – 2000. – № 12. – С. 5–8.
6. Сущенко Л. П. Професійна підготовка майбутніх фахівців фізичного виховання та спорту (теоретико-методологічний аспект) / Сущенко Л. П. – Запоріжжя : ЗДУ, 2003. – 442 с.

7. Client Services in International Education Standards and Assessment [Електронний ресурс]. – 2005. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.air.org/resource/client-services-international-education-standards-and-assessment>.
8. Kelso C. The Importance of Physical Education [Електронний ресурс] / Charlotte Kelso. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.veanea.org/home/1000.htm>.
9. Oxford R. L. Cooperative learning, collaborative learning, and interaction: Three communicative strands in language classroom / R. L. Oxford // The Modern Language Journal. – 1997. – Vol. 81. – No. 4. – P. 443–456.
10. Savignon S. Communicative Competence: Theory and Classroom Practice / S. Savignon // Second Edition. – New York, N-Y : McGrawHill, 1997. – 245 p.
11. The benefits of Professional Education [Електронний ресурс]. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <https://www.edx.org/professional-education>.

Сливка Є., Шиян О.

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського, м. Львів

З ДОСВІДУ ВПРОВАДЖЕННЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я У США

Анотація. У статті підтверджено актуальність впливу освіти на стан здоров'я школярів, наведено дані світових наукових досліджень щодо впливу освіти з питань здоров'я у цьому процесі. Проаналізовано досвід впровадження освіти з питань здоров'я у США. Окреслено шляхи оптимізації та інтенсифікації зазначеного процесу в Україні.

Ключові слова: школярі, освіта з питань здоров'я, оптимізація, інтенсифікація, світовий досвід, США.

Аннотация. Сливка Евгения, Шиян Елена. Из опыта осуществления школьного образования по вопросам здоровья в США. В статье подтверждена актуальность влияния образования на состояние здоровья школьников, приведены данные мировых научных исследований о влиянии образования по вопросам здоровья в этом процессе. Проанализирован опыт внедрения образования по вопросам здоровья в США. Определены пути оптимизации и интенсификации указанного процесса в Украине.

Ключевые слова: школьники, образование по вопросам здоровья, оптимизация, интенсификация, мировой опыт, США.

Abstract. Slyvka Yevheniya, Shyyan Olena. From the experience of implementation school health education in USA. The process of reformation that occurs today in the Ukrainian educational space provides updating of its contents through the introduction of the concept of "New Ukrainian School" through the development of new standards and writing new programs based on competency approach. Through research, analysis and the establishment of regional and general patterns and trends of the educational experience of various countries in the implementation of health education, we can predict their possible expression in the educational space of Ukraine and identify ways to transfer it to the plane of our country. The aim of our research is a to analyze the experience of implementing health education in the schools of United States. The object of our study is defined education in the schools of United States. The subject of research - experience of implementing health education. In article is confirmed the relevance impact of education on the health of schoolchildren. Analyses of the researches has shown that school health education has a significant impact on reducing the manifestations of unhealthy behaviors of children and adolescents, such as tobacco use, unhealthy eating habits, physical inactivity, alcohol and drug abuse, inability to manage stress, risk of injury and violence. Despite a number of positive achievements in the implementation of school health education in Ukraine, we consider necessary to carry out its intensification and optimization based on analysis of the positive experience of international practices, including the US experience. Optimizing and intensification of health education we see in: health promotion at all levels and in all areas of public administration; increasing of health education ranking in the curriculum; enhance the role of the teacher of physical education in the implementation of health education, including bringing them to the teaching of health basics, etc.

Keywords: students, health education, optimization, intensification, international experience, USA.

Процес реформування, що відбувається на сьогодні в українському освітньому просторі передбачає оновлення його змісту через впровадження концепції «Нова українська школа» на основі розробки нових стандартів та написання нових програм на засадах компетентнісного підходу. **Метою** нашого дослідження є здійснення аналізу досвіду впровадження навчання здоров'ю у США в умовах сучасної школи. **Об'єктом** нашого дослідження визначено шкільну освіту з питань здоров'я США. **Предметом** дослідження – досвід реалізації освіти з питань здоров'я. Для вирішення поставлених завдань використовувалися провідні **методи педагогічних досліджень**: 1) аналіз офіційних документів, до яких відносять: - державні документи, що регламентують освітні права громадян та обов'язки держави; - документи та матеріали громадських, професійних, політичних організацій у сфері освіти; - матеріали форумів міністрів освіти регіонів; - документи ООН, ЮНЕСКО, ЮНІСЕФ та інших світових організацій у сфері освіти; - всі види шкільної документації; 2) аналіз статистичних даних (важливий як кількісний, так і якісний аналіз); 3) аналіз науково-педагогічних джерел.

Постановка проблеми. Основою ефективної освітньої системи за даними ВООЗ, є впевненість у тому, що діти є здоровими і мають можливість навчатися. На сьогодні, найбільш сприятливою структурою, яка забезпечує процес надання освітньої послуги, яка, окрім своєї основної функції, ще й впливає на процес формування та підтримки (збереження) здоров'я дітей, залишається школа. Перш за все, тому, що вона забезпечує масовість, системність та систематичність вказаного процесу, а також має вплив на формування і зміну світогляду та поведінки школярів. Дослідження The American Cancer